

's-Gravenhage, 29 oktober 1996

Het verzoek om advies van de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij d.d. 7 augustus 1996, kenmerk J. 967210, met betrekking tot het ontwerp-Besluit doden van dieren.

Naar aanleiding van het bovengenoemde verzoek kan de Raad voor dierenaangelegenheden U het volgende mededelen.

De Raad stelt vast dat in artikel 1 van het genoemde Besluit een aantal ongebruikelijke en verwarrende definities wordt gegeven. Zo is het niet duidelijk waarom konijnen niet onder pelsdieren vallen, alsook waarom pelsdieren niet onder productiedieren vallen. Anderzijds is het onduidelijk of de definitie van pluimvee uitputtend is; hoe zit het met diersoorten die hier niet genoemd worden? De Raad adviseert te onderzoeken of het mogelijk is om tot betere definities te komen. Anderzijds zou ook gedacht kunnen worden aan het kiezen van een andere terminologie, waardoor de gebruikte definities minder ongebruikelijk worden.

De Raad is van mening dat in het onderhavige Besluit ook nadere regelen gesteld zouden moeten worden betreffende het doden van gezelschapsdieren. Voor honden en katten is dat weliswaar deels geregeld in het Honden- en kattenbesluit, maar voor de overige gezelschapsdieren zijn geen nadere zorgvuldigheidseisen rond het doden geformuleerd. Bovendien ligt het in de bedoeling dat het Honden- en kattenbesluit te zijner tijd wordt ingetrokken.

Voorts lijkt het wenselijk tot een nadere omschrijving van het begrip "product" te komen. In de toelichting op het concept-Besluit aanwijzing voor productie te houden dieren, wordt hieraan veel aandacht gegeven. Onder andere blijkt daaruit dat onstoffelijke zaken als arbeid, dierenliefde, kennis, gezelschap, etc. geen producten zijn in de zin van dat Besluit. Een dergelijke beschouwing zou ook in het onderhavige Besluit op zijn plaats zijn, of tenminste een verwijzing daarnaar.

In de laatste alinea van paragraaf 5 van de Nota van Toelichting wordt de beleidskeuze van de Minister beargumenteerd om vissen buiten de werking van het onderhavige Besluit te laten. Gelet op een aantal gangbare dodingsmethoden van vissen, met name palingen en meervallen, meent de Raad dat de in de genoemde alinea aangehaalde inventariserende studie met voortvarendheid dient te worden uitgevoerd en dat indien er, mede naar aanleiding van de studie, ook maar de geringste aanleiding bestaat om eisen te stellen aan het doden van vissen, de werking van het Besluit tot deze diersoort verruimd moet worden. De raadsleden afkomstig uit de Dierenbescherming menen dat de gangbare dodingsmethoden van vissen van dien aard zijn dat met een wettelijke regeling daarvan niet kan worden gewacht. Zij adviseren de vissen thans reeds op te nemen in artikel 2, lid 1.

Met betrekking tot artikel 2, lid 2, onder c, vraagt de Raad zich af wat voor functie deze bepaling in de Nederlandse samenleving kan vervullen. Deze bepaling is volstrekt obsoleet en daarom stelt de Raad voor het gestelde onder c van genoemd artikel te schrappen.

In artikel 6, onder c, wordt een aantal artikelen niet van toepassing verklaard op het doden van dieren in het kader van de bestrijding van een besmettelijke dierziekte. De Dierenbescherming acht het van belang dat artikel 5 ook bij het doden van dieren in genoemd kader van toepassing is. De overige leden van de Raad achten het voldoende dat de artikelen 3 en 4 in genoemd kader van toepassing blijven en dat volgens artikel 14 het doden dient te geschieden overeenkomstig bijlage E van de Richtlijn.

De Raad adviseert om, in overeenstemming met eerdere adviezen, in artikel 8, lid 2, de woorden "meer dan" op te nemen voor "licht gewonde productiedieren".

Naar aanleiding van de uitzondering gemaakt in artikel 10, lid 3, merkt de Raad op dat er zo weinig slachthuizen zijn waarin ten hoogste 3000 konijnen per week worden gedood en dat de investeringen voor een mechanisch instrument waarmee een slag op de schedel wordt toegebracht van zulk een geringe omvang zijn, dat hij voorstelt een punt te zetten achter "op de schedel" en de laatste bijzin te laten vervallen.

Met betrekking tot artikel 10, lid 6, zou de Raad, ook met het oog op het doden van pluimvee, graag zien dat niet alleen eisen aan de concentratie van het gas worden gesteld, maar bijvoorbeeld ook aan de samenstelling van het gas. Bedwelming met gas is in sommige gevallen een goede dodingsmethode, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan, bijvoorbeeld dat geen convulsies mogen optreden.

In artikel 12, lid 2 worden eisen gesteld aan het doden van dieren buiten slachthuizen. Aangezien dit tot een minimum beperkt dient te blijven, adviseert de Raad om in dat artikel op te nemen welk aantal dieren maximaal in een bepaalde periode op een bepaalde plek buiten het slachthuis mag worden geslacht.

Met betrekking tot artikel 14 merkt de Raad op dat een veel gebruikte dodingsmethode van pluimvee in het kader van de bestrijding van dierziekten het gebruik van blauwzuurgas is. Gelet op de problemen die daarbij kunnen ontstaan, adviseert de Raad onderzoek te (laten) doen naar andere dodingsmethoden. Dat laatste geldt ook voor de kooldioxide-methode die in de in artikel 16 genoemde bijlage G van de Richtlijn wordt beschreven. De kooldioxide-methode is naar de mening van de Raad een minder prettige methode. Andere methoden zijn te propageren.

Met betrekking tot de concept-Regeling doden van dieren merkt de Raad op dat het woord "aangesneden", genoemd in artikel 3, onder c, beter vervangen kan worden door het woord "gestoken". Het woord "aangesneden" kan de indruk wekken dat al met het slachtproces begonnen wordt, wat in dat stadium geenszins het geval is.

De Raad wijst op een tegenstrijdigheid in de omschrijving van het varkensgewicht in artikel 4, onder a, van de concept-Regeling in vergelijking met de desbetreffende toelichting.

Tenslotte is de Raad van mening, gelet op de brief van de Minister van LNV d.d. 12 juli 1996 aan de Raad voor dierenaangelegenheden over het beheer van de Oostvaardersplassen, dat de zin "Dit uit zich er onder meer in dat de in dit gebied voorkomende dieren niet worden bijgevoederd" uit de Nota van Toelichting op pagina 7 zou moeten worden geschrapt.

De voorzitter

De adjunct-secretaris

Prof.Dr. S.G. van den Bergh

Mr.Drs. H. Lommers